

...at både verden og menneskene ble skapt på syv dager. Han har i løpet av den siste tiden nevnt seg til samtlige skolestyrelser i Syd-Dakota og oppfordret dem til å forberede utviklingslæren og læreplanen fra skolens lærebøker, og forberede seg på overbevisning for fore-

ne synsmåter så de kan forme sin egen innstilling, så ledere for skole i Minneapolis ved samme anledning. Og samtidig vedtok skolestyret i Minneapolis å skaffe ennå flere av dr. Craigs bok om verdens ubilighet. — Det er meget fartlig hvis avis-

viser at tallet er blitt 50 a 100 pct. høyere. Men regnet med som program, at hele straffepgjøret kan avvikes på forholdsvis kort tid. Det er av største viktighet — sies der — at dette kan skje for at den uhygge som nedvendigvis følger med dette oppgjøret ikke for lenge skal hvile som knugen de tyngsel over vårt folk og hindre den konsentrasjon av alle byggende krefter som er nødvendig for å gjenreise vårt land og sikre og utbygge dets fremtid. Dette program har ikke fått seg gjennomførelse og det kan ikke benektes at det i høi grad er lovkonspisitetens egen skyld. De har villig oppgjøret et omfang som de selv ikke har hatt oversikt over. De har heller ikke — særlig hvor det har gjeldt den økonomiske landssvik — evnet å gi klare regler. Den side av oppgjøret er kjørt fast.

Også på andre punkter merker man komiteens manglende kontakt med folkerettsbegreper og dets avhengighet av en mere tilfeldig opinionsdannelse. Det fremheves i motivene at det ikke minst ut over landet er blitt et almindelig krav at NS-medlemmer og andre landssvikere skal fradømmes rett til å eie fast eiendom. Denne fremstilling har aldri vært riktig og er fullstendig underkjent av utviklingen. Fradømmelse av rett til å eie fast eiendom er blitt en helt usedvanlig straff. Tvert imot har domstolene ved fastsettelse av erstatningenes størrelse søkt å finne en begrensning, så NS-bønder i størst mulig utstrekning — man kan nesten si undtagelsesfritt — kan bli eiendomme på sine eiendommer. I dette tilfelle rettferdighetshensyn. En gård er slettens eiendom. Dette tilfelle også hensynet til utnyttelsen av Norges jord i en vanskelig tid. Man kan beklage — men man må innrømme — at blandt de bønder som lot seg forleide på å gå inn i NS, finnes flere av landets dyktigste jorddyrkere.

Ansvar for landssvikanordningen av 15. desember faller selvsagt på den regjering som utstedte den. Men skylden faller i høi grad på «kretsens» innstilling og noe ensidige informasjon om stemningen i Norge. På de felte hvor Londonregjeringen hadde anledning til å foreta en selvstendig vurdering av forholdene, viser det seg at den besat og roligere og sundere syn. Utvalget i Oslo hadde foreslått som særskilt straff tap av statsborgerrett for minst 10 år eller for bestandig. Konsekvensen skulle være utvisning. Forutsetningen var at et besatt Tyskland skulle bli forpliktet til å ta mot dem. Justisdepartementet foreslo og godtar

vis grad motivene. Men «allikevel» nærer departementet betenkeligheter ved å tilråde innføring av en straffere rett som foreslått. Beretning av statsborgerrett som straff har hittil vært helt ukjent i norsk lovgivning. Stillingen er på dette område den samme i våre nordiske naboland, hvis statsborgerlover som bekjent i alt vesentlig faller sammen med den norske. Frakjennning av norsk statsborgerrett har derimot etter tysk mønster vært praktisert av Quislingstyret i det okkuperte Norge. — Foruten i Tyskland var lignende adgang allerede for krigen hjemlet bl. a. i Italia og Sovjet-samveldet. Prinsipielt sett taler etter departementets mening avgjørende grunner mot at adgang til å frakjennne forbrytere deres norske borgerrett blir lovfestet i norsk rett. Utstøtelse av samfundet som straff er et reaksjonsmiddel, som er i avgjort motstrid med det grunnsyn som ligger bak den gjeldende norske straffelovgivning.

Der er idag neppe mange mennesker som ikke vil gi departementet rett. Man står uforstående overfor mentalteten hos det utvalg av kjente jurister som har kunnet mene, at et slikt forslag kunde fremmes til og med ved kgl. ordning, uten den lovgivende myndighets medvirkning. Det røper at på det utsunkt har de herrer vært ute av balanse på en måte som gjorde dem uskikket til å delta i et rettsoppgjør.

Stortinget ønsket ingen landssviklovgivning.

Vier allerede langt inne i det tredje rettsoppgjøret. Sluttet aner enn ingen tross oppmuntrende notiser i avisene om visse mellomrum. Men man vet at det er mennesker og deres plikter som er gjort uttrykkelige. Man vet at dette vilde vært undgått, hvis man hadde holdt sig til god gammel norsk rett slik som lovgivningen var i 1909. Riketsoppgjøret omlegte vilde da neppe vært over 1/6-part av hva det nu er blitt.

Av
d-rektor Lorentz Vogt.

offentliggjort. Under almindelige forhold vilde komiteens innstilling fremtrådt som et hele, og det nevnte utvalgs bemerkninger vilde kommet særskilt. På den måte hadde man kunnet følge utviklingen.

Den første veiledning om det forestående oppgjør blev gitt av en komité av jurister i Stockholm. Også denne komité fremtrer anonymt. Det er uheldig.

Man vilde hatt navnene på alle medlemmer av forberedende instanser. Disse burde selvsagt vært innballe ved behandling av de enkelte landssviksaker — iallfall burde de aldri sitte på dommerstet. Der har alltid tidligere vært og der bør være et tydelig skille mellom den lovgivende og den dømmende myndighet. Det gjelder spesielt i landssviksakene, hvor de nye lovbestemmelser i sig selv inneholder «dommer» og fortolkninger av gamle lover og ikke straffer for fremtidige forbrytelser.

Gjennomgår man forarbeidene, viser det seg at «Kretsen» har vært den aggressive — regjeringen i London har holdt seg. Under «Kretsen» arbeide med sakene er der i Norge kommet til orde mange reservasjoner mot det man kan kalde hevntonen. Det fremgår ikke av dokumentene at disse har nådd London. For regjeringen har «Kretsen» opfatning måttet fortone sig som en samstemmig folkevilje i det okkuperte land, mens den kun gav uttrykk for opinionen innen et mindre Oslo-klikk. Dette har utvilsomt påvirket selve landssvikanordningen av 1944.

«Kretsen» lovkomité beregner antallet av dem som rettspgjøret vil omfatte til 30 000 a 40 000 fanger og

viser at tallet er blitt 50 a 100 pct. høyere. Men regnet med som program, at hele straffepgjøret kan avvikes på forholdsvis kort tid. Det er av største viktighet — sies der — at dette kan skje for at den uhygge som nedvendigvis følger med dette oppgjøret ikke for lenge skal hvile som knugen de tyngsel over vårt folk og hindre den konsentrasjon av alle byggende krefter som er nødvendig for å gjenreise vårt land og sikre og utbygge dets fremtid. Dette program har ikke fått seg gjennomførelse og det kan ikke benektes at det i høi grad er lovkonspisitetens egen skyld. De har villig oppgjøret et omfang som de selv ikke har hatt oversikt over. De har heller ikke — særlig hvor det har gjeldt den økonomiske landssvik — evnet å gi klare regler. Den side av oppgjøret er kjørt fast.

Lovkonspisitetens forutsatte at de kommende lovregler skulde publiceres fort: «De rettsregler som skal gjelde for oppgjøret med landssvikene må forankres i den almindelige rettsbevissthet. Samfundets medlemmer bør derfor i god tid i forveien få greie på dem slik, at de kan bli fortrolig med dem. Derigjennem vil en også best motvirkende tendens til private oppgjør».

Man forstår tankegangen. Men i praksis blev forholdet i annet menneskene fikk slett ikke hurtig noen beskjed om de nye rettsregler. Der gikk måneder etter frigjøringen før så skjedde. Fortrolig med reglene er almenheten ennå ikke, da en almen offentlig diskusjon om disse kun har funnet sted rent sporadisk. Noen betydning til hindring av private oppgjør fikk de ikke — tvert om kan man si, at den hatefulle tone som utgikk fra lovkonspisitetens krets gjorde positiv skade i så henseende.

«Kretsen» lovkomité har et eget avsnitt om behovet for nye straffebestemmelser: «Hverken den borgerlige eller den militære straffelov har bestemmelser som direkte er utformet med den situasjon for øie, at hele landet er okkupert av fienden. Sanningen kan diskuteres. Uttalelsen virker under ingen omstendighet overbevisende. Der har aldri vært noen lovgivning utformet med direkte sikte på de mulige tilfeller. Men en

viser at tallet er blitt 50 a 100 pct. høyere. Men regnet med som program, at hele straffepgjøret kan avvikes på forholdsvis kort tid. Det er av største viktighet — sies der — at dette kan skje for at den uhygge som nedvendigvis følger med dette oppgjøret ikke for lenge skal hvile som knugen de tyngsel over vårt folk og hindre den konsentrasjon av alle byggende krefter som er nødvendig for å gjenreise vårt land og sikre og utbygge dets fremtid. Dette program har ikke fått seg gjennomførelse og det kan ikke benektes at det i høi grad er lovkonspisitetens egen skyld. De har villig oppgjøret et omfang som de selv ikke har hatt oversikt over. De har heller ikke — særlig hvor det har gjeldt den økonomiske landssvik — evnet å gi klare regler. Den side av oppgjøret er kjørt fast.

Også på andre punkter merker man komiteens manglende kontakt med folkerettsbegreper og dets avhengighet av en mere tilfeldig opinionsdannelse. Det fremheves i motivene at det ikke minst ut over landet er blitt et almindelig krav at NS-medlemmer og andre landssvikere skal fradømmes rett til å eie fast eiendom. Denne fremstilling har aldri vært riktig og er fullstendig underkjent av utviklingen. Fradømmelse av rett til å eie fast eiendom er blitt en helt usedvanlig straff. Tvert imot har domstolene ved fastsettelse av erstatningenes størrelse søkt å finne en begrensning, så NS-bønder i størst mulig utstrekning — man kan nesten si undtagelsesfritt — kan bli eiendomme på sine eiendommer. I dette tilfelle rettferdighetshensyn. En gård er slettens eiendom. Dette tilfelle også hensynet til utnyttelsen av Norges jord i en vanskelig tid. Man kan beklage — men man må innrømme — at blandt de bønder som lot seg forleide på å gå inn i NS, finnes flere av landets dyktigste jorddyrkere.

Ansvar for landssvikanordningen av 15. desember faller selvsagt på den regjering som utstedte den. Men skylden faller i høi grad på «kretsens» innstilling og noe ensidige informasjon om stemningen i Norge. På de felte hvor Londonregjeringen hadde anledning til å foreta en selvstendig vurdering av forholdene, viser det seg at den besat og roligere og sundere syn. Utvalget i Oslo hadde foreslått som særskilt straff tap av statsborgerrett for minst 10 år eller for bestandig. Konsekvensen skulle være utvisning. Forutsetningen var at et besatt Tyskland skulle bli forpliktet til å ta mot dem. Justisdepartementet foreslo og godtar

viser at tallet er blitt 50 a 100 pct. høyere. Men regnet med som program, at hele straffepgjøret kan avvikes på forholdsvis kort tid. Det er av største viktighet — sies der — at dette kan skje for at den uhygge som nedvendigvis følger med dette oppgjøret ikke for lenge skal hvile som knugen de tyngsel over vårt folk og hindre den konsentrasjon av alle byggende krefter som er nødvendig for å gjenreise vårt land og sikre og utbygge dets fremtid. Dette program har ikke fått seg gjennomførelse og det kan ikke benektes at det i høi grad er lovkonspisitetens egen skyld. De har villig oppgjøret et omfang som de selv ikke har hatt oversikt over. De har heller ikke — særlig hvor det har gjeldt den økonomiske landssvik — evnet å gi klare regler. Den side av oppgjøret er kjørt fast.

viser at tallet er blitt 50 a 100 pct. høyere. Men regnet med som program, at hele straffepgjøret kan avvikes på forholdsvis kort tid. Det er av største viktighet — sies der — at dette kan skje for at den uhygge som nedvendigvis følger med dette oppgjøret ikke for lenge skal hvile som knugen de tyngsel over vårt folk og hindre den konsentrasjon av alle byggende krefter som er nødvendig for å gjenreise vårt land og sikre og utbygge dets fremtid. Dette program har ikke fått seg gjennomførelse og det kan ikke benektes at det i høi grad er lovkonspisitetens egen skyld. De har villig oppgjøret et omfang som de selv ikke har hatt oversikt over. De har heller ikke — særlig hvor det har gjeldt den økonomiske landssvik — evnet å gi klare regler. Den side av oppgjøret er kjørt fast.

Der er idag neppe mange mennesker som ikke vil gi departementet rett. Man står uforstående overfor mentalteten hos det utvalg av kjente jurister som har kunnet mene, at et slikt forslag kunde fremmes til og med ved kgl. ordning, uten den lovgivende myndighets medvirkning. Det røper at på det utsunkt har de herrer vært ute av balanse på en måte som gjorde dem uskikket til å delta i et rettsoppgjør.

Norge fikk landssvikanordningen av 15. desember 1944. Og så kom frigjøringen. Foreløbig blev landssvikanordningen som et hemmelig våben i påtalemyndighetenes hånd. Den blev satt ut i livet uten at den lovgivende myndighet Stortinget var hørt. I 1944 år blev den praktisert uten å være behandlet av folkets representanter. Først 29. september 1946 kom innstillingen fra Stortingets justiskomité til ny landssviklov. Denne innstilling inneholder en fullstendig underkjennelse av landssvikanordningen, som komiteen mener aldri burde vært gitt.

Komiteen uttaler: «Den lovsak som her foreligger, er av særskilt og meget selsynt art. Emnet er usædvanlig landssviklovgivning, som kan

komme til å foregå i fremtiden. Loven skal fastsette straff og økonomisk ansvar for forbrytelser som er begått i tiden 9. april 1940 til 7. mai 1945. Dette skal gjøres etter at det i det store og hele er på det rene og vel kjent, hvem loven kommer til å ramme.

I formen er dette lovgivning. I realiteten er det meget mer en dommerutvikling.

I et samfund som vårt, der selve grunnloven slår fast, at ingen lov må gi tilbakevirkende kraft, kunde det ligge nær å spørre om der i det hele tatt er anledning til å gi noen lov — med annet innhold enn amnestibestemmelser. Dette være sagt om de materielle rettslige ansvarsbestemmelser. Det gjelder selvsagt ikke de prosessuelle og administrative regler om det man kalier rettsoppgjøret og det økonomiske oppgjør eller gjald.

I det lovverk som krigsløst for krigen, og som fremdeles gjelder, var der et fullstendig og vel gjennomtenkt system om landssvik og helseforberedelse i krig og fred. Og likeledes erstatningsregler.

Nevnden mener, at når det gjelder de materielle rettslige ansvars- og straffebestemmelser, hadde loven vært for krigen vært et vel brukbart og fullt tjenlig grunnlag for rettsoppgjøret.

Med denne prinsipielle uttalelse har Stortingets justiskomité underkjent all den ekstraordinære straffelovgivning, som tok så meget av «kretsens» tid og tanker under okkupasjonen og som gav et så sterkt uttrykk for dens forfølgelsesstrang. — Stortingets justiskomité er dog opmerksom på den generalsekvensen betydning som anordningene av 1941, 42 og 43 har hatt. Noen slik betydning har landssvikanordningen av 1944 ikke hatt, da den ikke blev kjentgjort.

Konsekvensen av komiteens innstilling burde vært en underkjennelse av det som er skjedd, og ingen ny landssviklov. Men skriver komiteen videre: «Et særlig og i mange henseender avgjørende hensyn er, at denne sak, at oppgjøret all er kommet så langt. Bortsett fra de rent tekniske

landssviklovgivning, som kan komme til å foregå i fremtiden. Loven skal fastsette straff og økonomisk ansvar for forbrytelser som er begått i tiden 9. april 1940 til 7. mai 1945. Dette skal gjøres etter at det i det store og hele er på det rene og vel kjent, hvem loven kommer til å ramme. I formen er dette lovgivning. I realiteten er det meget mer en dommerutvikling. I et samfund som vårt, der selve grunnloven slår fast, at ingen lov må gi tilbakevirkende kraft, kunde det ligge nær å spørre om der i det hele tatt er anledning til å gi noen lov — med annet innhold enn amnestibestemmelser. Dette være sagt om de materielle rettslige ansvarsbestemmelser. Det gjelder selvsagt ikke de prosessuelle og administrative regler om det man kalier rettsoppgjøret og det økonomiske oppgjør eller gjald. I det lovverk som krigsløst for krigen, og som fremdeles gjelder, var der et fullstendig og vel gjennomtenkt system om landssvik og helseforberedelse i krig og fred. Og likeledes erstatningsregler. Nevnden mener, at når det gjelder de materielle rettslige ansvars- og straffebestemmelser, hadde loven vært for krigen vært et vel brukbart og fullt tjenlig grunnlag for rettsoppgjøret. Med denne prinsipielle uttalelse har Stortingets justiskomité underkjent all den ekstraordinære straffelovgivning, som tok så meget av «kretsens» tid og tanker under okkupasjonen og som gav et så sterkt uttrykk for dens forfølgelsesstrang. — Stortingets justiskomité er dog opmerksom på den generalsekvensen betydning som anordningene av 1941, 42 og 43 har hatt. Noen slik betydning har landssvikanordningen av 1944 ikke hatt, da den ikke blev kjentgjort. Konsekvensen av komiteens innstilling burde vært en underkjennelse av det som er skjedd, og ingen ny landssviklov. Men skriver komiteen videre: «Et særlig og i mange henseender avgjørende hensyn er, at denne sak, at oppgjøret all er kommet så langt. Bortsett fra de rent tekniske

101980
26.7.47

SIVERT
PC

Fru Overton mot Darwin.

Lærerinne, fru Overton.

Utviklingslæren lager igjen bølger i U.S.A.

AV
Tønsbergs Blad's utsendte medarbeider Oddm. Ljøne.

ste skolestyre om nødvendigheten av dette. Dermed blev det også førstestidstoff i Midt-Vestens aviser side om side med atombomber og siste mord. Den læreboken hun særlig vil tillivs heter «Jorden dengang og nå» og er skrevet av en av de mest kjente forfattere av elementær-biologiske bøker, dr. Gerald Craig Bowen er i bruk ved de fleste folkeskoler og høiskoler i Midt-Vesten.

Det har ikke manglet hverken på proselyter eller motstandere for læringen fra Syd-Dakota. En av de mest kjente baptistprester og leder av en av de største misjonærskoler i Midt-Vesten, har også med glødestuttet sig til fru Overton og i flammende taler opfordret skolemyndighetene til å gjøre som fru Overton sier. — Hadde vi bare flere slike kloke skolestyrer, vilde vi også hatt mindre kriminalitet og ungdommelige utsejelser, sier han. — Utviklingslæren benekter Skriftens ord, og te borti Bibelen og du fjerner grunnlaget for all moral. Vi har ingen plass i skolen for slik styggedom, la han hørdirrende til.

Men fru Overton og skolestyret ute i Syd-Dakota har også fått på pakkene. «Folkene derute gjør best i å bygge en liten Jerikos mur omkring sig for å forvisse sig om at ingenting siver inn til dem fra utenverdenen», sa en kjent skolemann på et stort møte i Minneapolis forleden. «Komplett latterlig», sa en annen. «Hun har hodet sitt fullt av noe som ganske enkelt ikke opnar verden lenger, sa en tredje. «Skolene har plikt til å gi skoleungdommen en mulighet til å vurdere forskjellige synsmåter så de kan forme sin egen innstilling», sa lederen for skolene i Minneapolis ved samme anledning.

Og samtidig vedtok skolestyret i Minneapolis å skaffe «nå flere av dr. Craigs bok om «Jorden dengang og nå» som lærebøker og forleden fikk hun overbevist de lær-

leserne skal tro at denne lærerinnen snakker på vegne av alle rasliges mennesker, advarte en av de mest kjente professorer i filosofi i U.S.A., og protesterte mot beslutningen i skolestyret i Syd-Dakota. Når utviklingslæren skaper vanskeligheter, hvad vil så disse ensidige menneskene si hvis videnskapsmennene en dag kan fremstille liv i sine laboratorier? la han til.

Og mens Midt-Vestens skolefolk har hatt møter og protestert og gratulert avvekslende, har nye skolestyrer i Syd-Dakota besluttet å behandle fru Overtons henstilling om å la saken fatt. Men sitt første hederlag har fru Overton: lallfallet fatt etter sin første seier. Idet et skolestyre i en av Syd-Dakotas byer etter foredrag av lærerinnen likevel enstemmig besluttet å la saken ligge og beholde «apekatten».

Men fru Overton erklærer at hun i virkeligheten ennå ikke er begynt å slåss for alvor. — Jeg blev lurt op i stry, sier hun om skolestyret som ikke gikk med på hennes forslag, og etterlyser en henstilling underknekt av 300 navn fra Syd-Dakota. — Jeg er aldeles mælløs over den behandling jeg har fått, sier hun til en avis. men la til en hel del om skolestyret som ikke akkurat tydet på at hun var mælløs. — Jeg føler mig som en atombombe, sier hun, og understreker at hun skal ta skolestyret fatt ennå en gang. — Og jeg skal bli sittende der iblandt dem og ikke gi dem fred for politiet kaster mig ut. Og hadde jeg bare penger skulde jeg gå rettens vei for å få prøvet skolestyrets rett til å lærer skolebarn denne ugudelige lærer.

Og så sluss fru Overton videre mot Darwin fra sin lille farm ute i Syd-Dakota. Hun fortsetter også en tid å være førstestidstoff, men de mest sannsynlige er vel at hun bare vil bygge Jerico-muren om sin egen skolekrets ute på prisen

vel gjennomført lovforbud. Det de påstande at skolebarn som kastet eller som den ikke skulle bli kastet på. For det lov er opprørt straffeloven av 1907 som med hensyn til forordret inneholder en noe summarisk gjenspeiling av kriminalloven av 1842, der igjen har henlet begrepet av de fisdens bistand fra Kronprinsregentens forordning av 1907. Det er skolebarns lovkomité tok sikte på gjennom en ny lovgivning å straffe folk for allerede begåtte forbrytelser. Dens manøvrering i skolebarns lov med grunnlovens forbud mot å gi lover tilbakevirkende kraft, virker sterkt forstemmende.

Dens bestrebelser for å trekke flest mulig inn under rettsoppgjrets fremgår bl. a. av dens forhold til NS's passive medlemmer. Det heter i dens innstilling:

«Efter anordningen av 22. januar 1942 gjelder adgangen til å anvende tillitstap og bøter ved siden av de tidligere fastsatte straffer bare for tiden fremover. Særlig skarpt formet er dette for NS-medlemmenes vedkommende. Det er bare dem som efter 22. januar 1942 opprettholder sitt medlemskap i NS eller efter det tidspunkt søker eller samtykker i å bli medlem, som kan idømmes tillitstap eller bøter ved siden av straff efter straffelovens § 8 eller 9, eller efter krigsartikkelen. De som har vært med tidligere, men som er kommet ut før 22. januar 1942, slipper de nye straffene, selv om deres forhold har vært aldri så graverende. Dette er en ordning som virker urettferdig. Mange av dem som var med i NS i den første tiden og høstet store fordeler av det, sette sig ut høsten 1941, da de begynte å tvile på at Tyskland vilde vinne krigen. Det vilde virke uteskende på den almindelige opfatning her i landet om disse roere skulde gå fri for tillitstap og bøterstraff.»

Jakten efter å få tak i flest mulig er klar. Den faktiske fremstilling er uriktig. Det var mange som meldte sig inn i NS under de uklare forhold efter 25. september 1940, da også de ansvarlige myndigheter og organisasjoner gav meget svenvede uttalelser om de tvilende i strid med deres plikt efter straffelovens § 139, hvis de på det tidspunkt mente, at en innmeldelse var straffbar efter straffelovens § 26. Utmeldelsen i 1941 hadde neppe noen forbindelse med endret syn på Tysklands chanser — ennå ved utløpet av 1941 og lar. En i 1942 stod Tyskland på høiden av sin makt. Men den indre utvikling i

Kobberstoff

Norges førkrigs fiskerflåte — anslagsvis 25 tusen registrerte fartøyer på tilsammen ca. 75 tusen damp- og 255 tusen motorhestekrefter — brukte 50 tusen tonn solar- og tusen tonn smørcoole pr. år.

I dag mer enn før gjelder det å minske brenselutgiftene. Hva en godt stoffet bunn betyr i større fart, mindre brensel og slippsetting, vet alle som driver på sjøen.

Når en vesentlig del av fiskerflåten bruker IFA's KOBBERSTOFF er det grunn til å tro at erfaringen har vist at «propellstoffet» setter fart på sakene — at det er «et godt merke».

International Fartøysfabrik

Men allikevel, komme til å foregå i fremtiden.

BARBERSEPPEN
Kjop den med hjem

Kommisjonære

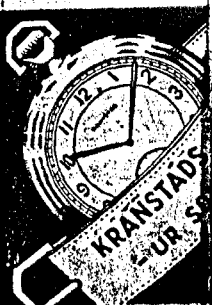
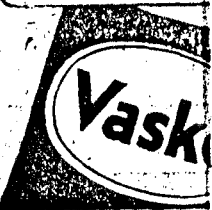
Tonsbergs

Abonnement kan tegnes
gent inbetales til våre
rer, som forøvrig vil være
behjelpelig med alt vedrørende

TJØME:

Sigurd Andersen
Dagfinn Hansen
Karl Bjørnstad
T. Eriksen, Orm
Yngvar Evensen
O. Jørgensen, G
E. Korneliusen
Krikkerød Land
Kristoffersen, H
Sigurd Larsen
Thrudseth, Sve
Kristiansen, Vik
Kjøpm., G. Gjed
Arne Sundseth
Alf P. Hansen

ET GODT RÅD FRA LILLE
legg i blod

Tonsberg og Sem

Byggestor
Frank Fjeldheim
Telefon 1846
Tegninger og materialberegninger

Syvert Olsen
Murmester
Byggestor og Entreprenør
Telefon 3557, Dietrichsvei 6

ELEKTRO-SERVICE
Storgaten 5. Telefon 3413.
Aut. installatører
i Tonsberg, Natterøy, Sem og Våle.

Farnes Auto
Telefon 22. Telefon 1926
Alt i bilreparasjoner utføres fagmessig

C. Christensen
Glassmesterforretning
Etabl. 1897
Møllergt. 4. Telef. 1321
Innlegg av glass og speilglassruter

Oppussing av gamle speil
Forøvrig alt i laget.
Tonsberg Glassliperi
og Speilfabrikk A.S.
— Kongsgt. 2 — Telef. 2088. —

Jac. Bruserud
Dører, vinduer, trapper og innredninger.
— Telefon 1801 —

Tell. 3115 VERKSTED Tell. 3115
Innsetning og innlegging
av bil- og vindusglass.
SIGURD TJØLSEN
Nedregt. 5 (sydlige enden)

Joh. Johansen & Sønn
Kobber- og blåkennslagere
Etabl. 1875. — Telef. 2083.
Klostergangen 9. — Tonsberg.

Før anskaffelse av nye dekk
Ved reparasjon av dekk
VULKANIS
John Persson. — Klon

SETT INN EN AN
av og til, så Deres firma
Vi hjelper Dem med tel
Vestlands største avis.
Tlf. centralb. 1614 - Annonseavd.

Storlingene

Forf. Knut Hauge

ske og praktiske vanskeligheter med en omlegning, må en påse på at ikke brudd skal straffes like at oppgjøret med den enkelte forbyrter bør være like strengt enten dom faller tidlig eller sent i oppgjøret. Dette er det man kan kalle hensynet til likhet for loven mellom landssvikene innbyrdes.

Men ved siden av dette hensyn melder der sig et annet hensyn for det norske rettssamfund.

Bestemmelsen om likhet for loven skal også gjelde mellom landssvikere på den ene side og de andre samfundsborgere på den annen.

Efter rettsituasjonen i Norge idag kan disse to hensyn ikke forenes. Fortsetter man rettsoppgjøret etter den hittil brukte linje, bryter man på den siste grunnsetning. Vender man tilbake til reglene for «landssvikendommen», bryter man på den første grunnsetning.

Disse prinsipielle betraktninger er utvilsomt riktige. Men kom ved landssvikendommen av 1914 og ved at denne lov blev satt ut i livet uten å være forelagt den lovgivende forsamling, og i et utløp, hvorfra der ikke førte noen helt akseptabel vei tilbake. Man skulle dog ha trodd at det rette vilde ha vært å stanse «rettsoppgjøret» efter de regler som blev underkjent av Storlingets justiskomite. Så fikk man søke å betehvad alt var fellet, og gi opreisning så langt gjørlig var.

Nu sitter landet med et rettsoppgjør og en lovgivning, som vel i formen er godkjent av et storling som følte sig i en tvangssituasjon, men som i realiteten stod mer enn trillede til levns innhold. Den situasjon kan aldri bli holdbar i det lange løp.

Hvor urett er gjort, må opreisning gis. Før faller det ikke ro over alene.

LORENTZ VØGT

Flyktninger i gummibåter til Sverige

TRILLESBORG 25. juli.

(NTB fra TT). Tre gummibåter med seksten flyktninger ombord blev sent torsdag kveld observert utenfor Østskotorp av en svensk tråler. Sekken av flyktningene var ledet, de øvrige bølget. De kom fra Kiel.

Marshall-planen for an et middel til å holde leve

U.S.A's eksport idag tre ganger så stor som deres import.

WASHINGTON, 1. juli. (UP). Marshall's tilbud om amerikansk hjelp til gjenoppbyggingen i Europa er i første rekke et internasjonalt anliggende. Men dersom Marshall-planen viser sig å bli en suksess, vil den kunne til å få gunstige virkninger også på store deler av De forente Staters økonomiske liv, blir det fremholdt av flere eksperter i ansvarlig stilling.

Dersom det lykkes å oppnå vesentlige resultater med hensyn til Europas økonomiske gjenreisning, vil det bidra til å regulere det store misforhold mellom utførsel og innførsel i De forente Stater, det vil gjøre det mulig å opprettholde den store beskjeftigelsesgrad og industriproduksjon som har kjennetegnet amerikansk økonomi i etterkrigstiden, og det vil gi årsak til ennu sterkere utbygging av de amerikanske vassdrag i elektrisitetsforsyningens tjeneste.

I de to årene som er gått siden V-J-dagen, har amerikanske sosialøkonomer drevet frem og tilbake spørsmålet om hvorvidt De forente Stater vil være istand til å opprettholde sin «ekspansive økonomi» i etterkrigstiden til beste for De forente Stater selv og for andre land. Det har vært fremholdt at det økonomiske liv gradvis vilde innnevres og om få år komme inn i en «krise av omfang og karakter som den store krisen i trede-årene.

Stort sett har reaksjonen på Marshall's hjelpstilbud i De forente Stater vært den at en mener at effektiv samarbeide mellom De forente Stater og De forente Stater vil stemningen blandt levestandard og en nasjonalekonomi som er langt høyere enn før krigen.

Dersom Europa kan bli enig om et felles selvhjelpsprogram, og derved kan bane veien for finansiell hjelp fra

De forente Stater, vil stemningen blandt amerikanerne enn eie temmelig snart og det vil bli bevilget de nødvendige midler, blir det fremholdt.

Det er allerede blitt foreslått å oppe en foretelling over landets naturlige hjelpekilder og den produktions evne i tilfelle av en fremtidig «gjensidig verdens». Foreløbig hersker det ingen tvil om at en hjelp til Europa hvertfall i en årrekke fremover vil måtte bestå av malvarer, industriprodukter og teknisk bistand, og at dette vil måtte trekkes fra den samlede amerikanske produksjon.

Omkostningene ved hjelpen til Europa vil for det amerikanske folk komme til å bestå i fortsatt høy beskatning, høye matvarerpriser på grunn av eksporten til Europa, fortsatt reduksjon av metallforrådene som allerede blev sterkt tappet under krigen og fortsatt forringelse av akkerjord på grunn av den intense konkurransen som allerede nu vil bekymringer for mange landbrukskalkyldige.

Men de virkningene av en storstilte hjelp til Europa som vil vise sig de som Marshall-planen kan gjennomføres, vil være: Garanti for at De forente Stater i en ubestemt fremtid vil kunne opprettholde en «internasjonalt» økonomi og ikke behøve å gittilbake til den «økonomiske nasjonalisme» som kjennetegnet tidsrummet etter forrige verdenskrig, desuete stabilisering av industriproduksjonen på et nivå som ligger nesten dobbelt så høyt som før krigen, og alskret a seining for overskuddet av landbrukprodukter. I tillegg til dette tror man i De forente Stater at hjelpen til Europa vil motvirke innflytelsen fra den kommunistiske ideologi i denne del av verden.